

Programarea calculatoarelor

Functii de intrare/iesire

Marius Minea

15 aprilie 2008

Programarea calculatoarelor. Curs 8

Marius Minea

char *fgets(char *s, int size, FILE *stream); //decl. in stdio.h
Citește până la (și inclusiv) linie nouă \n, dar max. size-1 caractere
pone linia în tabloul s, adaugă '\0' la sfârșit
Exemplu: char tab[80]; fgets(tab, 80, stdin);
Parametrul al treilea: un fișier (discutăm ulterior); pentru a citi de la
intrarea standard, folosim identificatorul stdin (din stdio.h).

ATENȚIE! fgets returnează NULL dacă n-a citit nimic (sfârșit de fișier)
la succes: returnează chiar adresa primită parametru (deci nenulă)
⇒ Testăm de rezultat nenul pentru a ști dacă s-a citit cu succes:
Exemplu: citire + afișare linie cu linie până la sfârșitul intrării
char s[81]; while (fgets(s, 81, stdin)) printf("%s", s);
linile mai lungi de 80 de caractere se citesc/afișează pe bucăți

ATENȚIE! NU folosiți funcția gets ! Nu se poate specifica lungimea
maxim disponibilă ⇒ se poate depăși zona de memorie alocată! ⇒
program abandonat, corupere de memorie, vulnerabilități de securitate

Programarea calculatoarelor. Curs 8

Marius Minea

Programarea calculatoarelor. Funcții de intrare/iesire
Citire/scriere formatată: scanf() / printf()

3

int printf(const char* format, ...); // tipărire formatată
restul parametrilor: **valorile** de tipărit (orice **expresii**)
returnează: nr. de caractere tipărite; **specificatori de format:**
%c char, %d decimal, %f float, %p pointer, %s sir, %u unsigned, %x hexa
int scanf(const char* format, ...); // citire formatată
restul parametrilor: **adresele** variabilelor de citit &
Exemple: int n; scanf("%d", &n); float a[4]; scanf("%f", &a[2]);
Format: ca printf, cu unele diferențe. Ex. %f float, %lf double
returnează: **numărul** variabilelor citite (atribuite) (NU valoarea!), sau
EOF dacă apare o eroare de intrare înainte de citirea primei variabile
⇒ folosim rezultatul pentru a testa dacă s-au citit cele dorite:
int n; if (scanf("%d", &n)==1) {/* s-a citit*/} else {/* eroare */}
ATENȚIE! Utilizatorul poate introduce orice și oricât ⇒ la orice citire
(fgets, getchar, scanf etc.) **rezultatul returnat trebuie testat!**

Programarea calculatoarelor. Curs 8

Marius Minea

Programarea calculatoarelor. Funcții de intrare/iesire
Citirea formatată (scanf): tratarea intrării

4

Pe lângă specificatori, sirul de format poate avea **caractere obisnuite** la printf: se tipăresc; la scanf: **trebuie să apară în intrare**
unsigned z, l, a; scanf("%u.%u.%u", &z, &l, &a); // 15.4.2008 cu .
scanf citește până când intrarea **nu corespunde** formatului, apoi revine
Restul variabilelor nu se atribuie; caracterele necitite rămân în intrare
Exemplu: int x, y; intrare: 123A
scanf("%d%d", &x, &y); returnează 1; x = 123, y: necitit; rămas: A
scanf("%d%x", &x, &y); returnează 2; x = 123, y: 0xA (10)
⇒ trebuie **consumată intrarea** înainte de a solicita din nou date
int m, n;
printf("Introduceți două numere: ");
while (scanf("%d%d", &m, &n) != 2) { // cat timp nu e corect
 while (getchar() != '\n'); // consumă restul liniei
 printf("mai încercați o dată: ");
}
// acum putem folosi m și n

Programarea calculatoarelor. Curs 8

Marius Minea

Programarea calculatoarelor. Funcții de intrare/iesire
Citirea de șiruri de caractere

5

Citarea unui caracter: char c; scanf("%c", &c); testați rezultatul (1?)
Mai simplu: int c = getchar(); if (c != EOF) // are valoare de char
Citirea mai multor caractere: într-un tablou (sir), în limitele acestuia:
– un **număr fix de caractere**: char s[80]; scanf("%80c", s);
orice caracter, inclusiv spații albe; NU adaugă '\0' la sfârșit
– un **cuvânt** (orice până la spațiul alb) char s[80]; scanf("%79s", s);
consumă și ignoră spații albe inițiale; adaugă '\0' la sfârșit
– sir dintr-o **multime de caractere** %lung[permise]
char a[33]; scanf("%32[A-Za-z_]", a); max. 32 litere sau _
– sir **cu excepția unor caractere** %lung[^excluse]
char t[81]; scanf("%80[^,.0-9]", t); max. 80, până la cifră , sau .
ATENȚIE! Numele de tablou **e o adresă**, nu mai trebuie pus &
E obligatorie lungimea între % și s [ ] (-1 față de tablou, pt. '\0')
lipsea e o eroare gravă ⇒ corupere de memorie, atacuri de securitate
Formatul **s** citește cuvânt (până spații), nu linie! Formatul **t** NU e [ ]s

Programarea calculatoarelor. Curs 8

Marius Minea

Programarea calculatoarelor. Funcții de intrare/iesire
scanf: separatori, limitare

6

– formatele **numerice** și **s** consumă (sar peste) spații albe inițiale
" %d%d" doi întregi separați și eventual precedați de spații albe
– formatele c [ ] [^] nu sar peste spații albe; ele nu au rol special
– un spațiu alb în sirul de format consumă **oricăte spații** albe din intrare
scanf(" "); consumă toate spațiile albe până la primul alt caracter
"%c %c" citește caracter arbitrar, consumă spații, citește alt caracter
"%d %f" același efect ca "%d.%f" (spațiile sunt permise oricum)
Atenție! "%d " : după număr consumă spații până la altceva!
– un număr între % și caracterul de format limitează caracterele citite
%4d întreg din cel mult 4 caractere (spațiile inițiale nu contează)
scanf("%d%d", &m, &n); 12 34 m=12 n=34
scanf("%2d%2d", &m, &n); 12345 m=12 n=34 rest: 5
scanf("%d.%d", &m, &n); 12.34 m=12 n=34
scanf("%f", &x); 12.34 x=12.34
scanf("%d%x", &m, &n); 123a m=123 n=0xA

Programarea calculatoarelor. Curs 8

Marius Minea

Specificatori de format în scanf

%d: întreg zecimal cu semn
 %i: întreg zecimal, octal (0) sau hexazecimal (0x, 0X)
 %o: întreg în octal, precedat sau nu de 0
 %u: întreg zecimal fără semn
 %x, %X: întreg hexazecimal, precedat sau nu de 0x, 0X
 %c: orice caracter; nu sare peste spații (doar " %c")
 %s: sir de caractere, până la primul spațiu alb. Se adaugă '\0'.
 %a, %A, %e, %E, %f, %F, %g, %G: real (posibil cu exponent)
 %p: pointer, în formatul tipărit de printf
 %n: scrie în argument (int *) nr. de caractere citite până în prezent; nu citește nimic; nu incrementează nr. de câmpuri convertite/atribuite
 %[...]:: sir de caractere din multimea indicată între paranteze
 %[^...]: sir de caractere exceptând multimea indicată între paranteze
 %%: caracterul procent

Specificatori de format în printf

%d, %i: întreg zecimal cu semn
 %o: întreg în octal, fără 0 la început
 %u: întreg zecimal fără semn
 %x, %X: întreg hexazecimal, fără 0x/0X; cu a-f pt. %x, A-F pt. %X
 %c: caracter
 %s: sir de caractere, până la '\0' sau nr. de caractere dat ca precizie
 %f, %F: real fără exp.; precizie implicită 6 poz.; la precizia 0: fără punct
 %e, %E: real, cu exp.; precizie implicită 6 poz.; la precizia 0: fără punct
 %g, %G: real, ca %e, %E dacă exp. < -4 sau ≥ precizia; altfel ca %f.
 Nu tipărește zerouri sau punct zecimal în mod inutil
 %a, %A: real hexazecimal cu exponent zecimal de 2: 0xh.hhhhp±d
 %p: pointer, în format dependent de implementare (tipic: hexazecimal)
 %n: scrie în argument (int *) nr. de caractere scrise până în prezent;
 %%: caracterul procent

Directivele de formatare pot avea *optional* și alte componente:

% fanion dimensiune . precizie modifier tip

Fanioane: *: câmpul este citit, dar nu e atribuit (e ignorat) (scanf)
 -: aliniază valoarea la stânga, la dimensiunea dată (printf)
 +: punе + înainte de număr pozitiv de tip cu semn (printf)
 spatiu: punе spațiu înainte de număr pozitiv de tip cu semn (printf)
 0: completează cu 0 la stânga până la dimensiunea dată (printf)

Modifieri:

hh: argumentul este char (pt. diouxxN)
 char c; scanf("%hhd", &c); // intrare: 123, c = 123 pe 1 octet
 dar: char c; scanf("%c", &c); // intrare: 123, c = '1' (49 ASCII)
 h: argumentul este short (pt. diouxxN), ex. %hd
 l: arg. este long (pt. diouxxN), ex. long n; scanf("%ld", &n);
 sau double (pt. aAeEfFgG), ex. double x; scanf("%lf", &x);
 ll: argumentul este long long (pt. diouxxN)
 L: argumentul este long double (pt. aAeEfFgG)

Scriere de numere reale în diverse formate:

```
printf("%f\n", 1.0/1100); // 0.000909 : 6 pozitii zecimale
printf("%g\n", 1.0/1100); // 0.000909091 : 6 poz. semnificative
printf("%g\n", 1.0/11000); // 9.09091e-05 : 6 poz. semnificative
printf("%e\n", 1.0); // 1.000000e+00 : 6 cifre zecimale
printf("%f\n", 1.0); // 1.000000 : 6 cifre zecimale
printf("%g\n", 1.0); // 1 : fara punct zecimal, zerouri inutile
printf("%.2f\n", 1.009); // 1.01: 2 cifre zecimale
printf("%.2g\n", 1.009); // 1: 2 cifre semnificative
```

Scriere de numere întregi în formă de tabel:

```
printf("|%6d|", -12); | -12| printf("|% d|", 12); | 12|
printf("|%-6d|", -12); |-12 | printf("|%06d|", -12); |-00012|
printf("|%+6d|", 12); | +12|
```

Scriere pe total 20 de poziții (printf returnează nr. de caractere scrise)
 int m, n, len = printf("%d", m); printf("%*d", 20-len, n);

Exemple de citire formatată

- două caractere separate de un singur spațiu (citit și ignorat cu %*1 [ ])
 char c1, c2; if (scanf("%c%*1 [ ]%c", &c1, &c2) == 2) /* etc */
 - citirea unui întreg cu exact 4 cifre: unsigned n1, n2, x;
 if (scanf(" %n%4u%n", &n1, &x, &n2) == 1 && n2 - n1 == 4) /* etc */
 (%n numărul caracterele citite; stocăm contor în n1, n2, apoi scădem)
 - citește/verifică un cuvânt care trebuie să apară în intrare int nr=0;
 scanf("http://%n", &nr); if (nr == 7) { /*apare, s-a citit tot*/ }
 else { /*nu ajunge la formatul %n, nr ramane cu val. dinainte 0*/ }
 - ignoră până la (exclusiv) caracter anume (ex. \n): scanf("%*[^\n]");

Testați după numărul dorit de variabile citite, nu doar număr nenu!
 if (scanf("%d", &n) == 1) și nu doar if (scanf("%d", &n))
 scanf poate returna și EOF care e diferit de zero !

Pentru numere întregi, testați și depășirea, folosind extern int errno;
 #include <errno.h> // declară errno + constante pt. clase de erori
 if (scanf("%d", &x) == 1) // testam si resetam errno pt. depasire
 if (errno == ERANGE) { printf("numar prea mare"); errno = 0; }